

Sygn. akt I NO 56/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący)

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Krzysztof Wiak (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania D. O.

na uchwałę Prezesa Sądu Okręgowego w B.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...)/2018

z dnia 13 czerwca 2018 r. w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 13 marca 2019 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

D. O., sędzia Sądu Okręgowego w B., pismem z dnia 23 listopada 2017 r. wystąpił do Krajowej Rady Sądownictwa z wnioskiem o przeniesienie go w stan spoczynku, na podstawie przepisu art. 70 § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 52, dalej jako: p.u.s.p.). Do wniosku została załączona dokumentacja medyczna, zawierająca m.in. orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 5 lutego 2018 r. (nr akt (...)), w którym

stwierdzono, że Odwołujący się jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków sędziego, a także orzeczenie Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. nr (...) z dnia 13 kwietnia 2018 r., zgodnie z którym nie jest on trwale niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby lub utraty sił. Odwołujący się przedstawił ponadto dokumentację medyczną z dotychczasowego leczenia (historię choroby, informację dla pacjenta z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w B., kartę informacyjną z Samodzielnego Publicznego Psychiatrycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w C.). Krajowa Rada Sądownictwa w dniu 13 czerwca 2018 r. podjęła uchwałę nr (...) /2018, w której odmówiła przeniesienia D. O., sędziego Sądu Okręgowego w B., w stan spoczynku. W uzasadnieniu powyższej uchwały wskazano, iż nie doszło do spełnienia przesłanek wynikających z przepisu art. 70 § 1 p.u.s.p., tj. Odwołujący się nie został uznany przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ani Komisję Lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za niezdolnego z powodu choroby lub utraty sił do pełnienia obowiązków sędziego.

Odwołujący się pismem z dnia 1 października 2018 r. wniósł odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2018 r. nr (...) /2018. Uchwale zarzucił błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym nieuwzględnienie treści dołączonej przez niego dokumentacji medycznej i psychologicznej, która obrazowała przebieg jego choroby, ówczesny stan jego zdrowia i wykazywała brak pozytywnych rokowań co do jego poprawy. Ponadto, Odwołujący się podniósł zarzut braku odniesienia się w zaskarżonej uchwale do złożonego przez niego wniosku (zawartego w piśmie z dnia 27 kwietnia 2018 r.) o zwrócenie się przez Krajową Radę Sądownictwa, w trybie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 84) o wydanie opinii przez biegłego lekarza sądowego z zakresu psychiatrii w przedmiocie zdolności do pełnienia przez niego obowiązków sędziego. W konkluzji, Odwołujący się wniósł o uchylenie powyższej uchwały i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ze wskazaniem, że Krajowa Rada Sądownictwa przed ponownym wydaniem uchwały w niniejszej sprawie powinna skorzystać z uprawnienia wynikającego z przepisu art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, tj. uzyskać opinię niezależnego

biegłego lekarza sądowego lub zespołu biegłych z zakresu psychiatrii w przedmiocie określenia zdolności do pełnienia przez niego obowiązków sędziego.

W odpowiedzi na odwołanie Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wniósł o oddalenie odwołania w całości jako pozbawionego uzasadnionych podstaw. W uzasadnieniu wskazano, iż Krajowa Rada Sądownictwa rozważając sprawę uwzględniła wszystkie zebrane w niej materiały i uznała, że Odwołujący się nie spełnia przesłanek wskazanych w przepisie art. 70 § 1 p.u.s.p. (uznanie przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, iż Odwołujący się jest niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego ze względu na stan zdrowia lub utratę sił). Ponadto, podniesiono, iż uprawnienie Krajowej Rady Sądownictwa, o którym mowa w przepisie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, ma charakter fakultatywny, a Krajowa Rada Sądownictwa nie może z niego korzystać w celu podejmowania decyzji w pozostających w jej kompetencjach sprawach, jeżeli wiąże się to z pominięciem ustawowo określonych przesłanek ich podejmowania. W odpowiedzi podkreślono również, że w zaskarżonej uchwale odniesiono się do konsekwencji uchylenia przepisu art. 71 § 1 p.u.s.p., na gruncie którego możliwe było przeniesienie sędziego w stan spoczynku ze względu na upływ rocznego okresu niepełnienia służby z powodu choroby. Zgodnie z przepisem art. 19 ustawy z dnia 21 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1452) przepis art. 71 § 1 p.u.s.p. może mieć zastosowanie jedynie do sędziów, których okres niepełnienia służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w dniu wejścia powyższej ustawy wynosi rok lub więcej. Odwołujący się nie spełniał jednak tego warunku, gdyż w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 21 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw nie upłynął jeszcze rok niepełnienia przez niego służby.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione i zasługuje na oddalenie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 70 § 1 p.u.s.p., sędziego przenosi się w stan spoczynku na jego wniosek albo na wniosek właściwego kolegium sądu, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków

sędziego. Jest to warunek konieczny, którego brak eliminuje możliwość przeniesienia sędziego w stan spoczynku. W przypadku uznania sędziego za zdolnego do pracy lub nieuznania go za niezdolnego do pracy, Krajowa Rada Sądownictwa pozbawiona jest możliwości podjęcia uchwały o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku.

Na gruncie uchylonego przepisu art. 71 § 1 p.u.s.p. ustawodawca przewidywał możliwość przeniesienia sędziego w stan spoczynku, na wniosek kolegium właściwego sądu, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił on służby przez okres roku. W takiej sytuacji znaczenie mogła mieć załączona przez sędziego dokumentacja medyczna w postaci zaświadczeń lekarskich i orzeczeń dotyczących stanu zdrowia sędziego. Również w takich przypadkach, jeżeli wymagało to wiadomości specjalnych, Krajowa Rada Sądownictwa mogła zwrócić się o wydanie opinii do biegłego sądowego lub kilku biegłych albo do odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo-badawczego (zob. M. Dębska, *Komentarz do art. 38 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa*, w: *Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz*, LexisNexis 2013, LEX/el.). Obecnie zastosowanie przepisu art. 71 § 1 p.u.s.p. byłoby możliwe wyłącznie w stosunku do sędziów, których okres niepełnienia służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 21 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (tj. w dniu 12 sierpnia 2017 r.) wynosił rok lub dłużej (art. 19 ustawy z dnia 21 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw). Sytuacja ta nie dotyczy Odwołującego się. Z powodu choroby nie pełnił on bowiem służby od dnia 27 lutego 2017 r., co oznacza, że w dniu wejścia w życie powyższej ustawy nie upłynął jeszcze wymagany okres. W sytuacji takiej przeniesienie Odwołującego się w stan spoczynku z powodu choroby mogłoby mieć miejsce wyłącznie na podstawie przepisu art. 70 § 1 p.u.s.p. Jak już wspomniano, nie znajduje on jednak zastosowania, gdyż Odwołujący się nie został uznany za niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z przepisem art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej

Radzie Sądownictwa do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1360) o skardze kasacyjnej. Z tego względu rozważenie przez Sąd Najwyższy odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa może dotyczyć wyłącznie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwego zastosowania lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 k.p.c.). W niniejszej sprawie żadna z powyższych przesłanek nie ma jednak miejsca. Krajowa Rada Sądownictwa prawidłowo zastosowała przepis art. 70 § 1 p.u.s.p. i na jego podstawie, z racji na brak spełnienia zawartych w nim przesłanek, odmówiła przeniesienia Odwołującego się w stan spoczynku. Nie doszło również do naruszenia przepisów postępowania. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej uchwały, rozważając sprawę Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła zgromadzone w sprawie materiały, w tym również przedstawioną dokumentację medyczną oraz akta osobowe Odwołującego się (Uzasadnienie, s. 4), jednakże będąc związaną dyspozycją przepisu art. 70 § 1 p.u.s.p. nie mogła na podstawie dokumentacji innej niż zaświadczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wydać uchwały co do przeniesienia Odwołującego się w stan spoczynku. Z tych samych przyczyn bezprzedmiotowe byłoby wystąpienie o opinię biegłego co do zdolności do pełnienia przez Odwołującego się obowiązków sędziego. Po pierwsze, jest to uprawnienie fakultatywne Krajowej Rady Sądownictwa, z którego może (a nie musi) ona skorzystać w uzasadnionych przypadkach, a po drugie, nawet w przypadku hipotetycznego uznania Odwołującego się przez biegłego za niezdolnego do pełnienia tych obowiązków, opinia ta nie mogłaby stanowić podstawy dla wydania uchwały o przeniesieniu w stan spoczynku. Z tego względu postawione przez Odwołującego się zarzuty należało uznać za bezpodstawne.

Zgodnie z przepisem art. 398³ § 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa w zw. z art. 73 § 2 p.u.s.p., podstawą odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Z tego względu Sąd Najwyższy nie prowadził analizy wiarygodności zaświadczeń lekarza orzecznika Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych oraz Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.